

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgste

Spionen.

Lördagen, den 30 Januarii, 1768.

Groå slag på et så ömt ställe! Nej det går aldrig an. Vi äro människor, och fast än vi äro Götheborgare; är vårt hjerta likwål rörligt och blödiget. Små sår helas lätt; men då hjertat på flera sätt lider, är läkaren swår at bekomma, och följakteligen dyrlegd.

Mine Läsare! jag borde intet röra på denna strängen; ty jag skrifwer ej för at öka någons oro: dyra tider, kulbyttå på kulbyttå i Weyel-coursen, m. m. hafwa förut satt nog hårdt at hjertat på mången; men som nöden twingar mig at känna någon tyngd af detta senare, så får jag deltaga i det förra för följande skul.

Ho kan wäl uthärda så månaa olyckor på en gång? Comödien och winteren öfvergifwa oss på en och samma dag! Aldrig skal jag förgåta at nå swårt kladd den 26 Jan., sade Kulbia, då hon, härom dagen, åkte ifrån sista Comödien: et bedröfweligt echo hördes från en ung Herre,

Herre, som, ehuru modfält, lifwål tröstade,
under det han ledsagade den Sköna hem.

Jag tillstår, at wi miste mycket nöge på
nånde dag, då wi tillika saknade Comödien
och snön. Man köpte, endast för en plåt,
3 til 4 timmars nöge från Theatren, och man
hade tillfälle, at, stundom flera gånger i wees-
kan, göra denna upbyggeliga utgift: hwad
täckare och oskyldigare nöge, under en mörk och
Fulen winter-afton?

Men denna förlusten war drägelig: wårt
Sköna åkesföre skulle jämwäl förloras! slädar
och björnhudar blifwa nu obrukeliga, och den
stolte traswaren står styfbent i skallet. Kan
wål något täckare uptänkas, än et hurtigt släs-
de-parti, med hwilket, winteren til trots, de
liffigaste nögen tyckas liksom åka på medar
och femmerstänger?

För min del, går jag heldre, än jag fryser
för ro skul: (Jag lär hafwa i detta, som i myc-
ket annat, min egen smak,) icke des mindre
tar jag del i en saknad, som rörer så många.
Swarsföre ligger icke wårt fära Göttheborg i
Lapland? Stor sak i handel och sjöart, blott
wi finge åka.

Men jag önskar illa: Lapiska snödrifwor äro
icke skapade för våra Skönheter, och wåre Her-
rar skulle, i själlen, behöfwa ännu större mus-
far, än nu brukas. Wi låte Göttheborg lig-
ga på sit gamla ställe. Ännu laswar wår
Almanach of concerter och assembleer, ja, hon
laswar

läs war och skarp winter, och nog snö. Ho wet om hon icke, för war skul, säger sant?

* * *

Min Herre!

3 anledning af förfrågan uti sista Epionen om Hospitalets Lotteri, hafwa Wederbörande låtet swara mig, at ordsaken til opskäfwet med Dragningen är den, at wid påsk hålfsten af Lotterna äro ännu oförsälda. Denna gamla, och nästan wid alla Lotterier brukeliga ursäkt får man, tils vidare, låta gälla, hållt det är troligt, at penningebristen nödgat mången til at, åfwen här, spara sin daler; dock är nu läswat göra all möjelig flit til en snar dragning, därföre war påminnelsen god, och torde skaffa mera köpare.

Det är utan all twiswel at anstalter för de fattige här i staden mycket kunna och bära hjelpas; men at wære Medborgare, på åtskilliga sätt, och åfwen ibland med sselfwa deras nögen, och lustbarheter, bidrağa til de fattiges understöd, är onekeligt, och at Götteborg icke glömt sit Hospital, bewisas med Hospitalets nuroarande tilstånd, emot hwad det war för 10 år sedan; hwarföre en oförtjent Critique, i den omständigheten, kunde mera skada, än gagna. Säfom Medborgare bekänner jag min kallfinnighet med Pope:

Should some more sober Critics come abroad,
If wrong, I smile; if right, I kiss the rod.

och förblifwer

Hospes.

Swar.

Min Herr Hospes!

Sack för Ert bref! I egen, för Intet, den
längesedan lemnade rättigheten, at, i mi-
na blad, få nra Edra tankar. Sack jäms-
wål därföre, på Auctorns wägnar til bref-
wet, uti No 4 af Spidnen, at I ansedt på-
minnelsen för god och nyttig. En redelig Med-
borgare, sådan, som jag bör tro Er wara,
kan ej tänka på annat sätt.

Jag lemnar i sit wärde, om wårt Hospis-
tal, för 10 år sedan, waret i senre tilstånd,
än det nu är; men wet, at det då, äfwen som
nu, hafte den lyckan at ega en nitiss Förestän-
dare. Mindre på Dennes åtgård, än på sams-
telige Medborgares sammanskott, jämte flera
inrättningar, lär grunden til wårt Hospitals
flor fotas: regerar kallförmighet hos de senare;
lär den förre, med all sin nitälstan, föga uts-
rätta. Jag önskar, min Herre, men wägar
ej hoppas, at den Critiquen är oförtjent, som
röger Ebid i de fleste af wåre Medborgares
hjertan. Jag har sagt, det Götteborg skulle
glömma, at det egde något hemwisst för oss
meda

medmänniskjor: om det ej wore beläget wid
almånnas farwågen; men därmed ej nekaf, at
något ömt hjerta där och hwar finnes. Skör-
da de fattige något, då och då, af Götheborgs
sta lustbarheter, förtjena gifwoarne mindre hes-
der, än om de annars kommo dem ihög. För
öfrigt fruktar jag, at denna åkeren, nog ofta,
gifwet miswårt. Sådän Medborgare bekån-
ner och hysar jag ingen kallsinlighet. För-
blifwer

Kyrko: tidningar.

Utdrag af Götheborgs Domkyrko: och
Tyska församlingars Kyrko: Tabeller
för år 1767.

Förlidet år äro i båda dessa församlingar
födde 272 lefwande barn, bland hwilka 8 wor-
ro twillingar, och 15 witterligen af vågta lång-
Hjonelag sammanknutes 69, emer det 59 an-
dra, genom endera Makans död utlöstes.

Döde blefwo 337, bland hwilka nästan två
tredjedelar, nämligen 193 wore barn under 10 år.
En man hade fyllt för sin död 99, en Enka 97,
och en annan 95 år. Kepperna bortrykte 84
barn, och det uti en stad, där så många goda
Medicinska anstalter och Facka Medici wille
gera befordra kopppmpningen. Men man
ser, at förnuftet behöfwer ofta lång tid at strida
E 3 och

och öfverwinna fördomar hos et, när det hos
 et annat folk gör snabba och tydeliga segrar.
 Af de andre döde bortryktes 57 af slag, af
 hwilke döde 53 word barn: febrar, dödade 42:
 ålderdoms bräcklighet 38: ofkänd barnsuka 25:
 bröstsjukor 22: led- och torrvarf 20: magesju-
 kor 11: twinjot och mjältsjuka 9: wattenfot 6:
 hosta, krossa, kräftan, hwardera 1: 2 drunknade:
 1 moder dränkte både sig sjelf, och sin nyfödda
 dögte barn, och en annan led döds- straff för
 barna-mord. 8 dödfödda barn må nämnas
 til slut, såsom i de förra summor ej uptagna.

I Domkyrka = Församlingen födde 5 Gossor
 och 3 Flickobarn. Wigde Sunnebindaren
 Mäster Carl Adler och Jungfru Christ. Cath.
 Lindgren; Contoiristen wid Stora Sjöruhlen
 Herr Werswid Liljeberg och Jungfru J. Stög;
 Borgaren i Falköping Benjamin Simonsson
 och Enkan Anna Maria Sundholm. Döde
 Madame Catharina Wpendahl, 72 år, af ål-
 derdom; Nöklaren Nils Norlings Hustru
 Marg. Hultberg, 56 år, af wattenfot; James
 Peaterson från Skottland, 18 år, af feber;
 Besökare-Enkan Cath. Holmström, 76 år, af
 ålderdom, och 10 barn af kopper och tröstken.

I Sockna Församlingen döde 1 barn.

I Kronhus = Församlingen födde 4 barn.
 Döde Drumslagaren Jean Fuchers Hustru
 Rachel Backman, 30 år, af wädelig händelse,
 och 2 barn af kopper och bröstsjuka.

Comministern i Torup, Herr And. Hallensgren, är den 19 dennes med döden afsliden.

Rundgörelser.

Directionen wid Enke- och Pupil-Cassan här i Staden anmodar härigenom dem af Sambället til öfverläggning uti de, denna Cassa rörande angelägenheter, utnämnde Herrar Ledamöter, at den Femte (5) nästkommande Februarti, uppå vanliga stället, Stadens Herrar Rådskes Rum uti Stadshuset, kl. half Tre efter middagen, med Directionen sammanträda; och som de sist urstälde målen då ofelbart komma at företagas, så får den fränvarande åtnöjas med hwad som då blifwer afgjordt.

Coopvaerdie-Capitainen Salomon Friedr. Cedergren, som förer-tremastade Huckaren Flygande Örn från Christianstad, 34 swära laster dragtia, nu nyligen kommen från Cagliari, och liggande i lilla Kalfhund, lastad med bästa fers Cagliari salt, erbjuder så wäl sargwaget, som lasten, til salu; dock så wida bägge kunna säljas: närmare underrättelse fås hos Måtlaren Herr Thomas Carlsson, där afwen Skeppers Inventarium kan ses.

Om någon skulle behöfwa et wäl behållet Skeps-ankare om 4 och et halft Skeppunds tyngd, med stoc försedt, samt des tillhöriga, nästan aldeles nya, tåg om 130 fannars längd, 12-tums tjocklek och 10 Skeppunds wigt, kan det beses

ses om bord på Capit. Christ. Wittenhagens på strömmen liggande skepp, hwaräst ämnen så wäl som hos Herrar L. Käbre och Törngren fås underrättelse om nogaste priset.

Preste Tidningar för Månaden Januarius äro redan ifrån Trycket färdiga at utgifwas, men ej ännu inhäfstade.

Nästkommande Torsdag, Kl. 10 före midnatten, eller den 4 nästkommande Febr. Kommer på Stadens Auktions-Kamare; under uppslag, at försäljas, Tengjutaren Mäster Jonas Törngrens hus och gård.

Extra gode stallöre-kört i hela och halfwa tunnor, samt rått god kummin, fins til köps hos Herr Gust. B. Santesson.

Utaf det i Höstas inkomna Zelandiska smäret, finnes ännu et parti osäldt hos Herrar L. Käbre och Törngren, emot billigaste pris. Därstädes finnes äfwen bästa sort Carolina rösgryna och indigo, samt Tyfke sönjers glas.

Den som wet sig hafwa i förwar en förskruf, inlagd uti et silfwere-soutrale, som liknar en tunna, behagar samna hos mia aslemna.

Rustmästaren, wid Hessensteinska Regiments, J. W. Steinkamp, har, efter aflösningen från wakten, wid gamle Port, i går, kläckan 10 före middagen, funnet, wid wallen, et stort och helt nytt olje- eller winsat, teknadt med bokstäfwerne J. H. Egaren kan få sit igen hos nämnde Rustmästare, som bor hos Nyman skan bak om Casarettet.